

XI. Kasvatuslautakunta.

Kasvatuslautakunnan Valtuustolle antama kertomus Lautakunnan toiminnasta vuonna 1907 on sisällykseltään seuraava:

Lautakunnan
toiminta.

»Vuonna 1907 on Kasvatuslautakunnan toiminta jatkunut saman suunnitelman mukaan kuin aikaisempinakin vuosina. Lautakunnan alaisissa 8 kasvatuslaitoksessa, jotka koulutyöhön nähden ovat Helsingin alempien ja ylempien kansakoulujen vertaiset, on opetus annettu mikäli mahdollista näille vahvistetun opetussuunnitelman mukaan; ja myös yksityiseen hoitoon annettujen kasvattiensa kouluopetuksesta on Lautakunta koettanut pitää huolta parhaimmalla tavalla. Kaksi poikaa, jotka aikaisemmin olivat kuuluneet Nummen kasvatuslaitokseen, ovat halunneet ja päässeet maanviljelyskouluun, jonka johdosta Lautakunta on sitoutunut kouluaikana huolehtimaan heidän vaatteistaan ja kirjoistaan. Rippikouluijässä olevia lapsia ovat asianomaiset papit opettaneet ja päästäneet ripille.

Kasvatuslaitok-
set.

Kaupungin tähänasti perustamat 6 kasvatuslaitosta poikia varten ovat oikeastaan vain n. s. koulusiirtoloita, joitten lapset käyvät erityisesti heitä varten perustettua koulua, mutta ovat hoidettavina talonpoikaiskodeissa koulun läheisyydessä. Mutta koska laitoksen tarve, jossa oppilaat voisivat olla ankaramman valvonnan alaisina kuin mikä koulusiirtoloissa saattaa tulla heidän osakseen, jo kauan on ollut tuntuva, teki kasvatuslautakunta lokakuun 22 päivänä 1906 Valtuustolle esityksen uuden kasvatuslaitoksen ja asumalaitoksen perustamisesta 30 suuremmassa määrin pahantapaista poikaa varten. Tämä anomus on nyt vienyt toivotuille perille; Valtuuston päätöksen mukaisesti viimemainittuun joulukuun 28 päivästä ostettiin näet tarkoitusta varten Södergårdin ja Norrgårdin vuokratilat Bengtsårin kylässä Bromarfin pitäjää yhteensä 90,000 markan kauppahinnalla. Tilojen rakennuksia voidaan, tosin vasta perusteellisen korjauksen jälkeen, käyttää päätet-

tyä laitosta varten, niin että tämä voidaan avata jo tänä syksynä vähäiselle luvulle oppilaita, kuten tarkoitettu olikin.

Vuoden 1907 alussa elätettiin 170 lasta, eli 115 poikaa ja 55 tyttöä, Kasvatustautakunnan toimesta. Vuoden kuluessa on otettu hoitoon 52 lasta, joista 40 poikaa ja 12 tyttöä, jotavastoin saman ajan kuluessa 47 lasta, joista 37 poikaa ja 10 tyttöä, on lakannut nauttimasta Lautakunnan huolenpitoa. Vuoden 1907 lopussa oli siis jäljellä Kasvatustautakunnan hoidossa 175 lasta eli 118 poikaa ja 57 tyttöä. Eri kasvatustaitoksissa on oppilasluku vaihdellut seuraavasti:

Hoidettujen lasten lukumäärä.

	Oppilasluku tammik. 1 p. 1907	Tullut	Lähtenyt	Jäljellä tammik. 1 p. 1908.
Sipoon turvakoti	21	12	15	18
Nummen »	23	11	13	21
Lohjan »	20	11	10	21
Laversin »	15	1	2	14
Vanajan »	17	5	5	17
Kemiön »	18	3	2	19
Sammatin pikkukoulu	14	13	6	21
Vekkosken »	9	3	3	9

Sitäpaitsi oli 35 lasta, joista 18 poikaa ja 17 tyttöä, yksityisessä hoidossa. Näistä oli tammikuun 1 päivänä 1908 11 poikaa hoidettavina Sammatissa, 3 Espoossa, 1 Tuusulassa ja 1 Helsingissä; 1 oli otettuna Harjun maanviljelyskouluun ja 1 Långsjön maanviljelyskouluun Somerossa. Tytöistä oli 10 hoidettavina Seimelän yksityisessä turvakodissa Vihdissä, 5 Helsingissä ja 1 Sipoossa, jonka ohella 1 oli otettuna valtion kasvatustaitokseen Vuorelaan.

Kevätlukukauden lopussa 1907 sai 32 poikaa 1 tyttö päästötodistuksen suorituksensa täydellisen kansakoulukurssin. Yksi poika sai päästötodistuksen valmistavasta ammattikoulusta Helsingissä ja yksi tyttö samoin päästötodistuksen kansakoulujen jatkuoluokalta siellä sekä yksi tyttö Vuorelan kasvatustaitoksesta. Sammatin pikkukoulusta siirrettiin viime syyslukukauden alussa 5 poikaa ylempään kausakouluun ja Vekkosken pikkukoulusta 2 poikaa. Kasvatustautakunnan suostumuksella on kaksi poikaa saanut palata vanhempainsa luo, koska

Laitoksesta lasketut oppilaat.

nämä muulla tavalla ovat asianmukaisesti voineet pitää huolta poikainsa kasvatuksesta.

Oppilasten terveydentila.

Kasvatustaloksiin otettujen ynnä yksityiseen hoitoon annettujen lasten terveydentila on yleensä ollut hyvä. Ne, jotka ovat tarvinneet hoitoa sairaaloissa tahi klinikoissa, on tuotu Helsinkiin saamaan hoitoa, jos heitä ei ole voitu ottaa kuntain sairashuoneisiin. Yksi keuhkotautinen poika ja yksi lapsuudesta asti sydäntautinen tyttö ovat vuoden kuluessa kuolleet.

Oppilasten käytös.

Useimpien hoitoon otettujen lasten käytös on ollut sellainen, että se ei ole antanut aihetta mihinkään painavampiin muistutuksiin, mutta joitakuuta karkausyrityksiä on myös tänä vuonna kasvatustaloksissa tapahtunut. Erään pojain Sipoon laitoksessa, joka heti sinne päästyään useita kertoja koetti paeta ja silloin teki itsensä sypääksi varkauteen, on Kasvatustalokunnan toimesta kihlakunnanoikeus määrännyt pantavaksi yleiseen kasvatustalokseen. Eräs toinen poika, joka viime keväänä päästettiin samasta laitoksesta, on tilapäisen mielenhäiriökohtauksen aikana 3 eri kertaa tehnyt murhapolton. Ollen edesvastuuton ei poikaa ole voitu tästä tuomita rangaistavaksi, mutta on kihlakunnanoikeus määrännyt hänet toistaiseksi pidettäväksi sopivan valvonnan alaisena, jonka vuoksi poika sittemmin on ollut kaupungin vaivaistalossa. Vaikka ei mikään oikeudellinen velvollisuus korvata syntynyt vahinko kuulunut Helsingin kunnalle, myönsi Valtuusto kuitenkin erittäin painavain asianhaarain perusteella niille 3 mäkitupalaiselle, jotka palon takia olivat joutuneet kärsimään, yhteensä Smk:an 311: 80 suuruisen avustuksen.

Aikaisemmin päässeitten oppilasten käytös.

Mikäli on tullut Kasvatustalokunnan tietoon ovat useimmat Talokunnan hoidosta päässeistä 135 pojasta käyttäytyneet hyvin, jota vastoin 5:lle erinäisistä rikoksista on tuomittu vankeutta. Useimmat ovatkin aluksi jääneet maalle reneiksi, vaikkapa he tavallisesti jo muutaman vuoden perästä ovat muuttaneet pääkaupunkiin, missä useat ovat saaneet paikan kirjapainoissa ja työpajoissa, mutta muutamat ovat myös vailla määrättyä tointa. Yksi on tilain pehtorina ja yksi on räätälinä. Monesta on tullut merimies, ja vielä useimmat olisivat valinneet tämän toimen, jos vain heillä olisi ollut mahdollista saada paikka kotimaisissa laivoissa.

Niistä 49 tytöstä, jotka ennen tammikuun 1 päivää 1908 ovat lakanneet nauttimasta hoitoa ja ylläpitoa Kasvatuslautakunnalta, ovat useimmat aikaa myöten siirtyneet Helsinkiin, jättäen ne paikat, jotka asianomaiset laitoksenhoitajattaret olivat onnistuneet heille hankki-
maan. Ainoastaan 4 ausaitsee tiettävästi elatuksensa palvelijattarina ja näistä 2 Helsingissä. Useat ovat saaneet paikan tehtaassa, 2 elät-
tää itseänsä ompelijattarena, 1 on pikkukoulunopettajattarena maalla, 2 on naimisissa ja 1 on vuoden kuluessa kuollut pitkällisen keuhko-
sairauden jälkeen. Myös tytöistä on yhdelle oikeus tuominut vankeutta petoksesta ja varkaudesta.

Myös menneen vuoden kuluessa on Kasvatuslautakunta 4 ta-
pauksessa vain Holhouslautakunnan ja Raastivanoikeuden avulla saa-
nut huolenpitoonsa sellaiset lapset, joitten vanhemmat ovat vastusta-
neet niitten hoitoon ottoa. Lautakunnan sihteerille uskottujen hol-
houksien luku on tämän johdosta noussut 53:een, koskien yhteensä 83
lasta.

Sihteerille
uskotut hol-
houkset.

Kaikki menot kasvatuslaitosten ylläpidosta ja yksityisestä elät-
teelle annosta ynnä hoitoon otettujen lasten lääkäritarkastuksesta ovat
nousseet Smk:aan 67,519: 51; laskettu oli Smk. 68,550: —.

Menot Lauta-
kunnan toi-
minnasta.

Säästö on syntynyt siten, että eräässä laitoksessa kaikki paikat
eivät olleet täytettyinä.

Menot ovat jakautuneet eri laitosten osalle seuraavasti:

Sipoon kasvatuslaitos	Smk	8,247: 91
Nummen	»	»	8,187: 96
Lohjan	»	»	7,990: 09
Laversin	»	»	6,550: 87
Vanajan	»	»	8,998: 93
Kemiön	»	»	11,506: 74
Sammatin pikkukoulu	»	5,270: 89
Vekkosken	»	»	3,031: 17
Yksityinen hoitoonanto	»	7,654: 95
Lääkäritarkastus	»	80: --
<u>Yhteensä Smk</u>			67,519: 51

Kasvatuslautakuntaan ovat vuoden kuluessa kuuluneet rehtori
V. T. Rosenqvist puheenjohtajana, pastori E. Panelius varapuheenjoh-
Lautakunnan
jäsenet.

tajana sekä jäseninä tohtori, vapaaherra A. de la Chapelle, senaatin-kamreeri R. Erenius, tohtorinrouva H. Nordman ja pastori E. Murén, viimemainittu Vaivaishoitohallituksen edustajana. Vuoden lopussa olivat kamreeri Erenius ja pastori Murén vuorossa erota Lautakunnasta. Näistä valitsi Valtuusto uudelleen kamreeri Ereniuksen, kun taas Vaivaishoitohallituksen edustajaksi Lautakuntaan valittiin vapaaherratar A. af Schultén».